

STUDIEHANDLEDNING TILL

KATOLSK

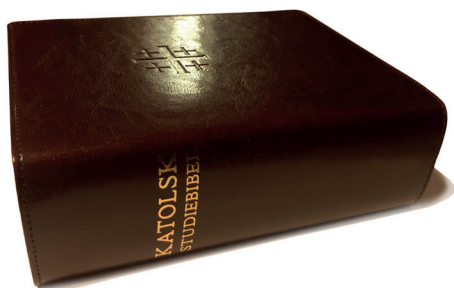
STUDIEBIBEL

Bibel 2000 med katolska kommentarer

9

Paulus mindre brev

(1–2 Thess, 1–2 Tim, Tit)

Studiehandledning till
Paulus mindre brev
(1–2 Thess, 1–2 Tim, Tit)

Veritas Förlag
Box 2150
103 14 Stockholm
veritas@katolskakyrkan.se
www.veritasforlag.se

Studiehandledning till Paulus mindre brev (1–2 Thess, 1–2 Tim, Tit)

© Studieförbundet Bilda

Medarbetare: Emanuel Sennerstrand, Fiorella Bastidas, Alen Josef, Iwona Dekajlo,
Christina Illmayr, Martin Hanna och Carina Björklind

Formgivning: Håkan Boström

www.bilda.nu

Innehåll

Introduktion	5
Förberedelse till första träffen – alla	5
Förberedelse till första träffen – cirkelledaren	5
Noterna i Studiebibeln	6
Introduktionsfilm	6
FÖRSTA TRÄFFEN: Första Thessalonikerbrevet kapitel 1–3	7
Inledning	7
Lära känna varandra-aktivitet	7
Samtalsfrågor	8
Avslutning	9
ANDRA TRÄFFEN: Första Thessalonikerbrevet kapitel 4–5	11
Inledning	11
Samtalsfrågor	11
Avslutning	12
TREDJE TRÄFFEN: Andra Thessalonikerbrevet kapitel 1–3	13
Inledning	13
Samtalsfrågor	13
Avslutning	14
FJÄRDE TRÄFFEN: Första Timotheosbrevet kapitel 1–2	15
Inledning	15
Samtalsfrågor	15
Avslutning	16
FEMTE TRÄFFEN: Första Timotheosbrevet kapitel 3–6	17
Inledning	17
Samtalsfrågor	17
Avslutning	18
SJÄTTE TRÄFFEN: Andra Timotheosbrevet kapitel 1–2	19
Inledning	19
Samtalsfrågor	19
Avslutning	20

SJUNDE TRÄFFEN: Andra Timotheosbrevet kapitel 3–4	21
Inledning	21
Samtalsfrågor	21
Avslutning	22
ÅTTONDE TRÄFFEN: Titusbrevet kapitel 1–3	23
Inledning	23
Samtalsfrågor	23
Avslutning	24
Till dig som leder en Bildacirkel	25
Dina uppgifter som ledare	25
Tidsramar	25
Samarbetet med Bilda	25
Bildningstrappan – hur hittar vi rätt nivå på samtalet?	26
Förslag på spelregler i en studiegrupp	27
Pedagogiska tips	28
Hur du markerar i din bibel	29
Vad säger KKK om bibelstudier?	31
Referenslista	32

Introduktion

Paulus mindre brev består av två grupper. De båda Thessalonikerbreven kallas också de eskatologiska breven eftersom Paulus där undervisar om vad som ska hända vid de dödas uppståndelse och Kristi återkomst. Den andra gruppen brev består av de båda Timotheosbreven och Titusbrevet. Dessa kallas med ett annat namn för pastoralbreven eftersom de behandlar frågor om ordning och ledarskap i församlingarna.

Första Thessalonikerbrevet räknas allmänt som Nya testamentets äldsta text, vanligen daterad till vintern år 50–51 e.Kr..

Förberedelse till första träffen – alla

Förbered dig genom att läsa igenom introduktionen till Första Thessalonikerbrevet i *Katolsk studiebibel* och Första Thessalonikerbrevet kapitel 1–3.

Under träffarna behöver du utöver *Katolsk studiebibel* även ha tillgång till någon av böckerna *Cecilia* eller *Oremus* samt lämpliga färgpennor, se s. 29, och *Katolska kyrkans katekes* (KKK). Den finns tillgänglig online.

Förberedelse till första träffen – cirkelledaren

Som cirkelledare behöver du förbereda några saker. I slutet av studiehandledningen på s. 25 finns det viktig information som vi rekommenderar att du läser.

Detta behöver du tänka på:

- Sätt tidsramarna. Det kan gruppen bestämma tillsammans, men du behöver tänka efter före.
- Läs igenom frågorna till träffen och välj vilka ni ska fokusera på. Detta behöver du göra inför varje träff. Ni kan med fördel läsa texten tillsammans och fylla i färger och rita eller skriva i era biblar under träffen.
- Hur väl känner deltagarna varandra? Om de inte har deltagit i en studiecirkel tillsammans förut kan en lära-känna-aktivitet ge ett bra samtalsklimat framöver. I början av första träffen finns förslag på en aktivitet.

Noterna i Studiebibeln

Katolsk studiebibel bygger på Bibelkommissionens översättning, *Bibel 2000*. *Bibel 2000* har noter till texterna som är placerade under bibeltexten. När det står Bibelkommissionens not är det den noten som avses.

Vid sidan om bibeltexten finns de katolska noterna. När det står »noten till vers ...« så är det den katolska noten som avses.

När det står »båda noterna till vers ...« så är det en uppmaning att läsa både och.

När texten talar om parallellhänvisningarna så är det de bibelverser som räknas upp längst ner på sidan som avses.

Introduktionsfilm

Bilda har tagit fram en serie filmer med Emanuel Sennerstrand för studiecirklar om studiebibeln. Tipsa gärna deltagarna om »Katolsk studiebibel del 9. 1–2 Thessalonikerbrevet, 1–2 Timotheosbrevet, Titusbrevet«, eller visa den under träffen. Filmen finns på Youtube-kanalen Katolsk horisont.

FÖRSTA TRÄFFEN

Första Thessalonikerbrevet kapitel 1–3

Inledning

Tolkningen av de inspirerade Skrifterna bör framför allt vara uppmärksam på vad Gud vill uppenbara genom de heliga Skrifterna för vår frälsnings skull. Det som kommer från Anden kan bara helt och fullt uppfattas under Andens ledning. (KKK 137.)

Inled gärna med bön:

Gud, du som har undervisat dina trogna med den helige Andes ljus, skänk oss vishet genom samme Ande, och låt oss alltid kunna glädja oss åt hans tröst. Genom Jesus Kristus, vår Herre. (Ur *Pingstnovenan*, Gråbröderna, S:t Franciskus katolska kyrka i Jönköping, 2019.)

Gå en presentationsrunda och dela era förväntningar på studiecirkeln.

Har alla vad de behöver? (Studiebibeln, färgpennor, anteckningsunderlag, studiehandledningen.)

Cirkelledaren presenterar studiebibeln och studiehandledningen, titta tillsammans på avsnittet *Hur du markerar i din bibel* på s. 29–30.

Bestäm gemensamt vilka spelregler ni vill ha under era träffar, förslag finns på s. 27.

Lära känna varandra-aktivitet

»Om du var i mina skor« syftar till att alla deltagare delar små aspekter som kännetecknar deras liv. Alla får pennor och ett papper, ritar en sko och fyller skon genom att avsluta meningen »om du var i mina skor, skulle du ...« flera gånger. Var och en får presentera sin sko för de andra deltagarna. Titta på likheter och skillnader! Tänk också på att skorna kan förändras under livets gång.

Samtalsfrågor

- Slå upp Apg 17:1–15 och läs om hur Paulus grundade församlingen i Thessaloniki under sin andra missionsresa.

- Vad hände under besöket där?
- Hur kan den erfarenheten ha styrt innehållet i hans brev till församlingen i Thessaloniki?

- Läs 1 Thess 1:3 och stryk under orden »tron«, »kärleken« och »hoppet« med gul penna.

- Vad kallas dessa dygder i katolsk tradition?

Läs i KKK 1812 och 1813.

- Vad är speciellt med dessa dygder?
- Vad innebär det att uppoffra sig i kärleken?

- Läs 1 Thess 1:6 och noten om lidandet.

- Vad innebär det att lida för Kristus?
- Hur kan lidandet se ut i vår tid?
- Har du själv erfarenheter av att lida för Kristus? (Berätta bara om du vill.)

Aposteln räknar med att den helige Ande ger glädje i samband med lidandet.

- Vad betyder det?

Hjälp varandra att hitta exempel bland kyrkans helgon som visar på sambandet mellan lidandet och glädjen.

- Läs 1 Thess 2:13 med not. Apostlarnas predikan jämförs med Guds ord.

- Vad innebär det?
- Vad har ni för erfarenhet av att lyssna till predikningar?
- Hur bedömer man vad som är Guds ord i en nutida predikan?

- Läs 1 Thess 2:15 och fundera över innebörden. Samtala om vilka konsekvenser dessa ord kan ha fått under historien. Läs noten.
 - Får ni någon hjälp att förstå innebörden av versen?
 - Något som förändras?
 - Hur har katolska kyrkan hanterat relationen till det judiska folket, skuldfrågan och Jesu död?
- Läs 1 Thess 2:19 långsamt två gånger och stryk under med gul penna. Andra gången läser du in dig själv i texten genom att byta ut ordet »ni« mot »jag«.
 - Vad händer med dig när du gör det?

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar från dagens samtal.

Avsluta gärna med att be Herrens bön (Fader vår) tillsammans.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa Första Thessalonikerbrevet kapitel 4–5.

Första Thessalonikerbrevet kapitel 4–5

Inledning

Inled gärna med en fritt formulerad bön eller bönen på s. 7.

Gå en runda och dela era tankar från förra träffen.

Samtalsfrågor

■ Läs 1 Thess 4:3.

- Vad innebär det att bli helig?
- Vad lär kyrkan om helgelsen? Ta hjälp av noten och samtala.

■ I 1 Thess 5:2 står det att »Herrens dag kommer som en tjuv om natten«. Slå upp ►**dag** i uppslagsdelen längst bak i Katolsk studiebibel samt Am 5:18 och Sef 1:7 med noter för att få den gammaltestamentliga bakgrunden till uttrycket »Herrens dag«.

- Vad menade profeterna med detta?
- Vad menas i NT?
- Tänker ni ofta på Jesu återkomst?
- Hur vill kyrkan att vi ska förhålla oss till återkomsten?

■ Läs 1 Thess 5:8 med not samt KKK 1820.

- Hur kan de teologala dygderna användas i kampen mot det onda? Jämför med Ef 6:13–17.

■ 1 Thess 5:18 talar om tacksamheten. Samtala med varandra om tacksamheten som livsstil.

- Kan man tacka Gud i alla situationer?
- Vad kan hända om tacksamheten ökar i era liv?

Fundera över sambandet mellan eukaristin och tacksamheten.

■ Läs 1 Thess 5:23 om tredelningen av människan i ande, själ och kropp.

- Är det skillnad mellan människans ande och själ?
- Räcker det inte med att bara säga kropp och själ?
- Vad säger kyrkan?

Läs KKK 362–367 och se om ni blir klokare.

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar från dagens samtal.

Avsluta gärna med att be Herrens bön tillsammans.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa Andra Thessalonikerbrevet i *Katolsk studiebibel* och Andra Thessalonikerbrevet kapitel 1–3.

Andra Thessalonikerbrevet kapitel 1–3

Inledning

Inled gärna med en fritt formulerad bön eller bönen på s. 7.

Gå en runda och dela era tankar från förra träffen.

Samtalsfrågor

■ Läs 2 Thess 1:5–10.

- Vilka etapper i den yttersta tidens händelser kan ni urskilja i texten?
- Vad händer med dem som avvisar Kristi återlösande offerdöd?
- Hur reagerar ni inför denna del av den kristna tron?

■ Vem är laglöshetens människa?

Läs 2 Thess 2:3 och slå upp alla ställen i NT som anges i noten.

- Vad säger dessa ställen om den sista tidens mycket ondskefulla person?
- Hur kan han få så mycket makt, tror ni?

Jämför med KKK 675–677. Läs 2 Thess 2:8 om vad som händer med denna människa vid Kristi återkomst.

- Vad säger versen om maktförhållandet?

Stryk under versen med grön penna.

■ 2 Thess 2:15 är en viktig vers för katolska kyrkan.

- På vilket sätt?
- Vad säger versen om hur traditionen förmedlades i urkyrkan?

Ta hjälp av KKK 75–76 och 82. Fundera tillsammans.

- Vad tror ni ligger bakom orden i 2 Thess 3:10?
- Varför hade somliga i församlingen slutat arbeta?

Läs Bibelkommissionens not.

- Vad skulle ni göra om ni hade samma övertygelse?
- Hur tror ni att den skulle styra era liv?

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar från dagens samtal.

Avsluta gärna med att be Herrens bön tillsammans.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa introduktionen till Första Timotheosbrevet i *Katolsk studiebibel* och Första Timotheosbrevet kapitel 1–2.

Första Timotheosbrevet kapitel 1–2

Inledning

Inled gärna med en fritt formulerad bön eller bönen på s. 7.

Gå en runda och dela era tankar från förra träffen.

Samtalsfrågor

■ Vem var Timotheos? Vilken ställning hade han i urkyrkan? Läs introduktionen till brevet och samtala om vad som står om honom och hans relation till Paulus.

■ I 1 Tim 1:20 möter vi ett starkt uttryck.

- Vilka känslor väcker orden hos er?
- Vad innebär det för en person att bli överlämnad åt Satan?

Slå upp angivna bibelställen i noten. Hjälper de er att bättre förstå vad Paulus menar?

■ Gud vill att alla människor ska räddas (1 Tim 2:4). Stryk under meningen med gul penna.

- Hur ser sambandet ut mellan Guds vilja att rädda människan och människans gensvar?
- Vad händer med dem som inte vill räddas?

■ 1 Tim 2:5 säger att Kristus är den ende medlaren mellan Gud och människor. I katolsk tro kallas Maria för förmedlarinna (KKK 969–970).

- Hur går detta ihop?
- Förminskas Jesu ställning om Maria är förmedlare?

Ta hjälp av noten och fundera tillsammans.

■ Hur bör man klä sig i kyrkan? Saken diskuterades redan i urkyrkan (1 Tim 2:9–10).

- Känner ni igen er?
- Är saken aktuell i vår tid?
- Vad kan vi lära oss av den situation som beskrivs i verserna?

■ Läs 1 Tim 2:11–12.

- Vilka känslor väcker verserna hos er?
- Hur kan katolska kyrkan upphöja kvinnor till kyrkolärare när Paulus skriver som han gör?
- Vad tror ni författaren menade, och vad menade han inte?

Jämför 1 Kor 14:26–40 med kommentar.

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar från dagens samtal.

Avsluta gärna med att be Herrens bön tillsammans.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa Första Timotheosbrevet kapitel 3–6.

Första Timotheosbrevet kapitel 3–6

Inledning

Inled gärna med en fritt formulerad bön eller bönen på s. 7.

Gå en runda och dela era tankar från förra träffen.

Samtalsfrågor

■ I 1 Tim 3:15 beskrivs kyrkan som »sanningens pelare och grundval«. Stryk under med gul penna.

- Vad tror ni Paulus menade med detta?
- Borde det inte stå att Bibeln är sanningens pelare och grundval?
- Vad betyder detta för katolska kyrkan?

Läs KKK 171 och 2032 för att få vägledning.

■ Stryk under verserna om gudsfruktan i 1 Tim 4:7–9 med grön penna.

- Vad betyder detta ord för er?

Försök att definiera ordet tillsammans.

- Är det lätt eller svårt att tala om ordet »fruktan« i vår tid?
- Vad kan ordet ha betytt i biblisk tid?

Slå upp Ords 1:7 och läs om gudsfruktan i noten.

- Varför är det så viktigt att frukta Gud?

- 1 Tim 5:22, liksom 4:14, talar om ämbetsvigningen i urkyrkan.
 - Hur gick den till?
 - Har någon av er varit på en katolsk prästvigning?
 - Dela era erfarenheter och hitta likheter och skillnader mellan prästvigningen i urkyrkan och i vår tid. Se även 1 Tim 3:1 med not.
- Läs 1 Tim 6:10 och fundera över den samhällsanalys som författaren gör.
 - Håller analysen fortfarande?
 - Vad kan vi göra med pengar och rikedom, och vad kan pengar och rikedom göra med oss?
- 1 Tim 6:20 beskriver början på en kedja av traditionsöverföring som har gjort att det kristna budskapet har nått ut över hela jorden, även till oss.
 - Vilka garantier finns i kyrkans lära och liv för att den tro som en gång Timotheos tog emot är samma tro som vi har idag?
 - Hur kan vi vara förvissade om det?

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar från dagens samtal.

Avsluta gärna med att be Herrens bön tillsammans.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa introduktionen till Andra Timotheosbrevet i *Katolsk studiebibel* och Andra Timotheosbrevet kapitel 1–2.

Andra Timotheosbrevet kapitel 1–2

Inledning

Inled gärna med en fritt formulerad bön eller bönen på s. 7.

Gå en runda och dela era tankar från förra träffen.

Samtalsfrågor

- 2 Tim 1:6 är en viktig text för katolska kyrkans uppfattning av vigningens sakrament.

- På vilket sätt?
- Vad är det för särskild nåd som förmedlas när biskopen viger någon till präst?

Leta i KKK efter svar.

- 2 Tim 1:8 talar om att Paulus är fånge, ännu en gång. Försök att få ordning på Paulus olika fångenskaper. Se Apg 28:16; introduktionerna till Efesierbrevet och Första Timotheosbrevet; 2 Tim 2:9 med not. Ta tillsammans fram en möjlig biografi över Paulus sista år i livet. Hur kan de åren ha sett ut?
- 2 Tim 1:18 antyder att Paulus ber för Onesiforos (jfr noter till 2 Tim 4:19; 2 Mack 12:44, 45). Detta är i så fall det enda belägget i NT för att de kristna övertog det judiska bruket att be för avlidna. Hjälp varandra att komma på när, var och hur katolska kyrkan ber för döda.
- Varför är det viktigt?

■ I noten till 2 Tim 2:2 möter vi uttrycket »apostolisk succession«.

- Vad betyder detta uttryck och varför är successionen viktig för katolska kyrkan?

Läs KKK 1087, 1209, 1576 och utveckla ett svar tillsammans.

■ Vad betyder »sanningens ord« i 2 Tim 2:15? Katolska kyrkan gör stora anspråk på att förvalta sanningen.

- Är anspråket anstötligt?
- Vad säger ni till dem som tar anstöt?
- Vad menade påve Benedikt XVI med »relativismens diktatur«?

Samtala om uttrycket. Vad betyder det? Är det ett bra sätt att beskriva den rådande tidsandan?

■ Läs 2 Tim 2:23. Vad tror ni Paulus menade med »dumma och oordnade diskussioner«?

- Hur kan de ha sett ut i biblisk tid?

Överför till vår tid och era erfarenheter.

- Finns det något som diskuteras i kristenheten idag som är dumt och oordnat?
- Vad kan ni göra för att förhindra negativa effekter av sådana diskussioner?

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar från dagens samtal.

Avsluta gärna med att be Herrens bön tillsammans.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa Andra Timotheosbrevet kapitel 3–4.

SJUNDE TRÄFFEN

Andra Timotheosbrevet kapitel 3–4

Inledning

Inled gärna med en fritt formulerad bön eller bönen på s. 7.

Gå en runda och dela era tankar från förra träffen.

Samtalsfrågor

- Läs 2 Tim 3:1–9 och jämför med vår egen tid.
 - Är det något som stämmer med mentaliteten i vårt samhällsklimat?
 - Något som inte stämmer?
 - Vad är kyrkans råd till den som kämpar med sina laster?
- 2 Tim 3:14–17 är ett viktigt avsnitt för kyrkans syn på Bibeln och den enskildes bibelläsning.
 - Vad kan ni utläsa av verserna?

Ta hjälp av noterna och slå upp KKK 105–108 och 131–133 och resonera tillsammans.

- I noten till 2 Tim 3:16 står det att »Skriften ... förklarar inte sig själv«.
 - Vad menas med detta uttryck?
 - Hur ser det ut med bibelläsningen i ditt liv, och i din församlings liv?
 - Har du blivit uppmuntrad att studera Bibeln på egen hand?
 - Om inte, vad kan det ha berott på, tror du?

Läs KKK 133 igen som en uppbygglig repetition.

■ 2 Tim 4:6–8 är rörande läsning. Paulus vet att han snart ska snart dö.

- Hur formulerar han sig inför den kommande martyrdöden?
- Vad är han förvissad om?
- Har ni samma trygghet som Paulus hade?
- Om inte, hur kan ni få den tryggheten?

Stryk under vers 8 med grön penna.

■ Notera namnet Linos i 2 Tim 4:21 samt i båda noterna till denna vers. Slå upp Fil 4:3, läs Bibelkommissionens not och lägg märke till namnet som förekommer i denna vers.

- Har ni hört dessa namn förut?
- Var i så fall?

Ledtråd: En av de eukaristiska bönerna i mässan. Slå upp den första eukaristiska bönen i psalmboken *Cecilia* (s. 701) eller bönboken *Oremus* 2021 (s. 437). Med hjälp av bibelverser, noter och mässliturgin kan ni nu upprätta en synnerligen viktig lista.

- Varför är den viktig?

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar från dagens samtal.

Avsluta gärna med att be Herrens bön tillsammans.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa introduktionen till Titusbrevet i *Katolsk studiebibel* och Titusbrevet kapitel 1–3.

ÅTTONDE TRÄFFEN

Titusbrevet kapitel 1–3

Inledning

Inled gärna med en fritt formulerad bön eller bönen på s. 7.

Gå en runda och dela era tankar från förra träffen.

Samtalsfrågor

- Vilka likheter och skillnader finns mellan Titusbrevet och de båda Timotheosbreven? Se introduktionerna till respektive brev.
- I Tit 1:6 står det att de äldste (prästerna) bara får ha gift sig en gång. Ta hjälp av noten och KKK 1599 och försök förstå varför det finns celibatkrav i den katolska kyrkans latinska del.
 - Varför är det annorlunda i de östliga kyrkorna?
 - Om ni skulle möta medkristna från andra samfund som är skeptiska till celibatkravet, vad svarar ni då?
- Ibland citeras icke-kristna författare i Nya testamentet. En stor heder för dem, men hur ska vi som kristna hantera detta?
 - Är deras ord sanning i lika hög grad som Bibelns ord?Noten till Tit 1:12 hänvisar till Thomas av Aquino.
 - Är hans resonemang till någon hjälp?
- Tit 2:11 talar om Guds nåd som har blivit synlig.
 - Vad menas?
 - Vilka exempel på synlig nåd i kyrkans liv kommer ni på?

■ Läs Tit 2:14 och stryk under första hälften av versen med röd penna.

- Vad betyder ordet »folk« i sammanhanget?

Själva ordvalet tycks vara viktigt.

- Vad menar Paulus med det?

■ Tit 3:4–7 handlar om dopet, och vad dopet medför i våra liv.

- Vad händer med människan i dopet?
- Hur kan ni som troende leva i era dop?
- Hur kan ni hjälpa varandra att påminna er om den nåd ni har fått i dopet?

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar:

- Vad har varit mest utmanande med att läsa Paulus mindre brev tillsammans?
- Vad har varit mest givande med att läsa Paulus mindre brev tillsammans?

Bestäm om ni vill fortsätta med en ny studiecirkel.

Avsluta gärna med att be Herrens bön tillsammans.

Till dig som leder en Bildacirkel

En studiecirkel är en samtalsgrupp där vi läser och samtalar kring ett ämne utifrån våra livserfarenheter och vår vardag tillsammans med andra. På detta sätt kan den kunskap som studiecirkeln genererar bli livsrelevant och vardagsorienterad. Det speciella med att vara ledare i en studiecirkel är att du är ledare i och inte för gruppen. En studiecirkel är inte en akademisk kurs och du behöver inte vara expert på ämnet.

Dina uppgifter som ledare

- Leda cirkeln tillsammans med deltagarna.
- Vara kontaktperson till Bilda.
- Rapportera in närvaro vid cirkelns slut.

Tidsramar

Om ni inte bestämt det tidigare, så behöver ni sätta tidsramarna vid första träffen. Två eller tre studietimmar (en studietimme är 45 minuter)? Utgå från gruppens förutsättningar och behov och avsätt tid till samtalet och att reflektera.

Samarbetet med Bilda

Genom att rapportera din studiecirkel till Bilda får du det stöd du kan behöva, samtidigt som våra gemensamma resurser för bildningsarbetet växer. Bilda erbjuder cirkelledarutbildningar så att alla ska ha möjlighet att leda en cirkel med gott självförtroende.

På Bildas webb kan du läsa mer om rollen som cirkelledare.

www.bilda.nu/cirkelledare/vad-innebar-det-att-vara-cirkelledare/

Bildningstrappan

– hur hittar vi rätt nivå på samtalet?

Att studera Bibeln kan man göra på många sätt. Till att börja med behöver man läsa texterna.

- Vad står det?
- Vad betyder texten i sig?

Nästa steg blir att fundera över:

- Vad betyder texten för mig?
- Vad innebär texten?

Dessa frågor kallas för bildningstrappan. Om du som leder gruppen har koll på var din grupp befinner sig på bildningstrappan, blir det lättare att välja vilka samtalsfrågor som fungerar i din grupp.

Förslag på spelregler i en studiegrupp

- Det personliga vi delar med varandra i den här gruppen stannar här.
- Alla talar i jag-form.
- Alla har rätt att säga vad han eller hon tycker, utan att bli ifrågasatt som person.
- Allas erfarenheter och åsikter är lika viktiga.
- Alla har rätt att säga sådant som inte är färdigtänkt och att ändra sig.
- Var och en har rätt att dela med sig av så mycket eller så lite som han eller hon anser lämpligt. Och vi hjälper varandra att respektera varandras gränser.
- Alla hjälps åt att hålla tidsramarna.

Pedagogiska tips

Beroende på gruppens storlek behövs olika pedagogiska metoder.

När du går cirkelledarutbildning med Bilda kan din församling eller grupp få Bildas ledarväska. I den finns tips och material för övningar som passar olika sammanhang.

Där finns också exempel på olika samtalsmetoder som du kan använda dig av. En sådan är rundan. I en runda går ordet till alla deltagare i tur och ordning. Alla får tala utan att bli ifrågasatta eller kommenterade. Det kan vara bra att skicka något föremål (ett Bildahjärta, en rund sten eller något annat) som visar vem som för tillfället har ordet. Den som håller i föremålet får tala till punkt utan att bli ifrågasatt eller kommenterad. Detta bromsar upp och ger rundan ett större lugn. Vet man inte direkt vad man ska säga, kan man sitta en stund med föremålet i handen och fundera. Vill någon kommentera får den personen vänta tills den själv får föremålet i sin hand. Det går alltid bra att »passa« och skicka vidare utan att ha sagt något.

Hur du markerar i din bibel

Det finns många fördelar med att göra din bibel personlig. Ett sätt är att med vanlig bläckpenna, eller annan lämplig penna, föra anteckningar och rita symboler för olika teman i marginalen. Du kan också ringa in ord som du särskilt vill uppmärksamma, göra korshänvisningar till besläktade bibelställen, förtydliga sambandet mellan Gamla testamentet och Nya testamentet, göra hänvisningar till katekesen och så vidare. Du kan också använda färgsystem för att markera olika typer av bibeltext. Det viktigaste är att hitta en metod som gör bibelstudiet meningsfullt för dig. Du kan använda färger efter egen smak och skapa ett personligt färgsystem.

Om du istället vill följa ett enkelt och grundläggande system kan du göra enligt förslaget nedan. Se till att du använder pennor som inte blöder igenom det ofta tunna pappret i en vanlig bibel. Överstrykningspennor i tusch fungerar vanligtvis inte. Akvarellpennor i trä fungerar bra. Det finns även särskilda överstrykningspennor för tunt bibelpapper, »dry highlighters«. De finns att köpa i specialaffärer som webbshopen hos Nya Musik i Jönköping.

När du markerar i din bibel, och på så sätt gör den mer personlig, kommer du att upptäcka att det blir lättare att leva av Ordet. Det är det viktigaste.

Gul färg använder du till allmänna markeringar för sådant du särskilt vill uppmärksamma: viktiga texter, sammanhang, personer eller särskilda ord. Sådant som du är särskilt intresserad av.

Grön färg använder du till allt som hör till helgelsen och tillväxten i det andliga livet. Till exempel sammanhang som talar om tröst, förmaning, vägledning, löften etc.

Röd färg använder du för texter som talar om förlåtelse, försoning, offer, blod, Kristi kors.

Blå färg använder du för Jesu mor Maria.

Du kan också rita symboler i bibelsidans marginal för att förtydliga olika teman eller personer. Använd din fantasi och skapa egna symboler som fungerar för dig. Här följer några förslag.

Rita en triangel i marginalen när bibeltexten talar om Treenigheten.

Rita en kungakrona i marginalen när bibeltexten talar om Jesus som kung eller Messias.

Rita ett kors i marginalen när bibeltexten talar om korsfästelsen.

Vad säger KKK om bibelstudier?

Så här står det i katekesen:

»En sådan kraft och styrka ligger i Guds ord att kyrkan därav får stadga och livskraft och kyrkans barn får trosstyrka, näring för själen och ett rent och ousinligt källflöde för det andliga livet.« »För dem som tror på Kristus måste tillträdet till Skriften stå vidöppet.«

»Därför bör studiet av den heliga Skrift vara så att säga den heliga teologins själ. Också ordets tjänst, alltså den själavårdande förkunnelsen, katekesen och all kristen undervisning – där den i gudstjänsten hemmahörande homilian (predikan över en bibeltext) bör ha en framträdande plats – allt detta hämtar ur samma Skriftens ord sund näring och helgande växtkraft.«

Kyrkan »uppmanar eftertryckligt och var för sig alla kristustroende [...] att genom flitig bibelläsning förvärva 'det som är långt mera värt' än annat, 'kunskapen om Jesus Kristus' (Fil 3:8). 'Att inte känna Skriften innebär att inte känna Kristus'.« (KKK 131–133, nästan allt består av direkta citat ur *Dei verbum*, nr 21–25.)

Referenslista

Cecilia. Katolsk gudstjänstbok. Stockholm: Katolska liturgiska nämnden & Veritas Förlag, 2013, 4 uppl.

Oremus. Katolsk bönbok. Stockholm: Katolska liturgiska nämnden & Veritas Förlag, 2021, 8 uppl.

Katolska kyrkans katekes. Vejbystrand: Catholica, 2000, 2 uppl. eller
www.katekesen.se/index.htm

Youtube > Katolsk Horisont > Den Heliga Skrift > »Katolsk studiebibel, del 9. 1–2 Thessalonikerbrevet, 1–2 Timotheosbrevet, Titusbrevet« www.youtube.com/watch?v=UQpXAV1Pncs

Pingstnovenan, Gråbröderna, S:t Franciskus katolska kyrka i Jönköping, 2019,
via www.katolsk-horisont.net/andligt-bibliotek/2019-05-19/pingstnovenan